

for menneskeligt sygt væv eller organer, i fagsprog også kaldet xenotransplantation.

Xenotransplantation er en teknik, som på den ene side åbner for et håb om at kunne skaffe organer nok til transplantationer. Xenotransplantation rummer på den anden side etiske problemstillinger, og teknikken kan indebære sundhedsmæssige risici, bl.a. risiko for, at der opstår nye epidemiske sygdomme på grundlag af smitstoffer fra donordyrene.

I Danmark er der i dag ikke nogen særlovgivning, som regulerer overførsel af organer og væv fra dyr til mennesker. I modsætning hertil er xenotransplantation internationalt belagt med meget store restriktioner på grund af risikoen for katastrofale epidemier, og reelt har der i de seneste år hersket et forskningsmoratorium i udlandet, som vel at mærke er skabt i enighed mellem forskere, firmaer og myndigheder.

Men i CD mener vi, at der er gode grunde til ikke at se isoleret på xenotransplantation, fordi mange af de grundliggende etiske forsknings- og sundhedsmæssige, tekniske og juridiske spørgsmål, som man må overveje og vurdere i relation til forskning og forsøg med xenotransplantation, også gør sig gældende i forhold til andre dele af bioteknologien.

Xenotransplantation og terapeutisk kloning er dele af en emnekræds, hvor der sker en rivende udvikling, og hvor tingene alligevel hænger indbyrdes sammen. Vi foretrækker derfor at se på hele bioteknologien, hvad angår den etiske forsknings- og sundhedsmæssige side, i en større sammenhæng.

Der har været en række problemer forbundet med forskning og forsøg med genteknologi i sundhedsvæsenet i Danmark, som har skabt usikkerhed. Når det gælder gentterapi, er der i udlandet gennem de sidste år sket afgørende gennembrud, men udviklingen i Danmark er stagneret, dels på grund af manglende offentlig prioritering af området og dels som følge af de første uheldige forsøg med gentterapi, der blev gjort herhjemme ved Århus Universitetshospital.

I 1997-98 forsøgte man her at behandle patienter med hjernekræft ved at indsætte museceller i hjernen. Forsøget blev afsluttet uden nævneværdige effekter, hverken positive eller negative. Men trods godkendelse fra alle relevante myndigheder, herunder Lokal- og Centralvidenskabsetisk Komité, Skov- og Naturstyrelsen, Arbejdstilsynet og Sundhedsstyrelsen, er det bemærkelsesværdigt, at man her gennemførte xe-

notransplantation på mennesker uden nogen risikovurdering af dette aspekt eller efterfølgende kontrol af de xenotransplanterede patienter og deres omgivelser.

Ligesådan havde vi et andet genterapiforsøg på Århus Universitetshospital, som blev gennemført i begyndelsen af 1999. Det forsøg blev imidlertid standset på grund af uregelmæssigheder og skarpt kritiseret i pressen. Efterfølgende blev der udtrykt betydelig kritik af såvel den faglige standard som myndighedernes sagsbehandling. Et overordnet problem i den her sag viste sig at være mangel på kvalificeret ekspertise.

Derfor har vi i CD været meget optaget af, at beslutningsgrundlaget skal styrkes både etisk og fagligt, og i sidste folketingssamling foreslog vi som konsekvens heraf, at der skulle oprettes et genterapiråd med det formål at overvåge udviklingen af gentterapi som behandlingsform.

Det forslag har vi siden arbejdet videre med og er gået i brechen for at få samling på det her område og for at styrke Danmarks muligheder for at gøre sig gældende som bioteknationen. Og derfor har vi fremsat et forslag, som går ud på at opfordre regeringen til at oprette en bioteknologistyrkelse under Forskningsministeriet til styrkelse af den offentlige koordination på området, så eksisterende samarbejdsinitiativer kan udnyttes bedre og nye initiativer kan etableres, når behov og muligheder opstår.

Vi er enige i, at dansk regulering på det her område bør samstemmes med den internationale udvikling, herunder Europarådets forslag til retningslinjer, der ventes at foreligge om 2 år.

Vi skal ikke her i Danmark drage forhastede konklusioner, så dansk forskning og sygdomsbehandling taber terræn og danske forskere foretrækker at tage til andre lande for at deltage i forskning og forsøg inden for det bioteknologiske område. Det kan vi efter CD's opfattelse ikke forsvare over for de uheldredeligt syge mennesker i Danmark, der har store forhåbninger til den ny bioteknologiske forskning. Ikke til xenotransplantation, der er vi enige i, at det formentlig er en outdated teknologi, men vi har derimod stor tillid til terapeutisk kloning. Og det vil være at lægge gift ud for de bio- og medikovirkosomheder i Danmark, som har et stort vækstpotentiale i sig.

Vi står i CD bag den forespørgsel, som en bred kreds af partier er enige i, og vi mener ikke, at der er nogen grund til at beslutte et decideret